

ב. ארכאולוגיה ולימודי המזרח הקרוב הקדום

חוג לימודים לב"א ולמ"א

מטרת הלימודים

לימודי החוג מקיפים את תולדות האדם והחברות האנושיות משחר הפרהיסטוריה ועד לימי הביניים. מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים ידע נרחב וכלים לחקר חברות עבר דרך תרבותן החמרית ויתר השרידים אותם הותירו, בדגש על תרבויות ארץ-ישראל והמזרח הקרוב; וכן להכשיר את התלמידים לעיון ביקורתי ולמחקר מדעי, ולעבודה ארכאולוגית בשדה, במעבדה, במוזיאון ובספרייה.

בחוג נלמדים שני תחומים עיקריים: ארכאולוגיה, והמזרח הקרוב הקדום (על תחום זה ראו בהמשך הפרק). תחום הארכאולוגיה משלב היבטים תאורטיים והתנסות מעשית בשדה ובמעבדה. מורי החוג מנהלים חפירות ארכאולוגיות באתרים מתקופות שונות בארץ ומחוצה לה, ותלמידי החוג ממלאים תפקיד מרכזי במפעלי מחקר אלה. תכנית הלימודים כוללת סיורים באתרים ארכאולוגיים ומעת לעת גם מחנות מחקר ארכאולוגיים בארץ וקורסי-סיוור מרוכזים בחו"ל.

מבנה החוג

החוג מציע, במסגרת לימודי תואר ראשון, שני מסלולי לימוד:

- ארכאולוגיה:** המסלול לארכאולוגיה מקנה ידע נרחב על תולדות התרבות האנושית ותרבויות המזרח הקדום, לצד לימודי מיומנויות המכשירים את התלמידים לעבודת שדה ומעבדה. מסלול זה מאפשר להשלים במהלך התואר את החובות הנדרשים לזכאות לתעודת חופר, המאפשרת השתלבות בעבודת שדה ברשות העתיקות (להלן).
- ארכאולוגיה עיונית:** המסלול לארכאולוגיה עיונית מקנה ידע נרחב על תולדות התרבות האנושית ותרבויות המזרח הקדום, אבל אינו כולל את ההכשרה לעבודת שדה ומעבדה. במסלול זה, ההשתתפות בחפירה לימודית ובקורסי מיומנויות אינה חובה אלא בחירה.

החוג כולל ארבעה מדורים מרכזיים:

- ארכאולוגיה פרהיסטורית**
- ארכאולוגיה של א"י בתקופת המקרא (להלן ארכאולוגיה מקראית)**
- ארכאולוגיה של התקופות ההלניסטית, הרומית והביזנטית (להלן ארכאולוגיה קלאסית).** במדור זה נכלל גם תת-מדור המאפשר לימודים בהדגש ארכאולוגיה אסלאמית
- לימודי המזרח הקרוב הקדום, לשונותיו ותרבותיו**

סדר הלימודים לתואר ראשון בארכאולוגיה¹

סדר הלימודים לתואר הראשון בארכאולוגיה הוא כדלקמן (פירוט בהמשך):

לימודי חובה לכלל התלמידים בשנים א-ב	36	נ"ז
לימודי מדור ראשי – שנים ב-ג	18	נ"ז
לימודי מדור משני – שנים ב-ג	8	נ"ז
קורס על-מדורי – שנים ב-ג	2	נ"ז
עבודה סמינריונית	ללא	נ"ז ²
תכנית "אבני פינה" ³	4	נ"ז
סה"כ	68	נ"ז

לימודי חובה משותפים לכל תלמידי החוג בשנים א-ב

חובה פקולטתית:

קורס מיומנויות הקריאה והכתיבה – תרגיל⁴

2 נ"ז

שנה א

מבוא כללי לארכאולוגיה

2 נ"ז

מבוא לארכאולוגיה פרהיסטורית

6 נ"ז

מבוא לארכאולוגיה של א"י והמזרח הקדום (א):

3 נ"ז

תקופת הברונזה

¹ פרטים לגבי המסלול של "ארכאולוגיה עיונית" מובאים בהמשך.
² בשנה ג' מחויבים התלמידים בהשתתפות בסמינר במדור הראשי, ובהגשה של עבודה סמינריונית במסגרת הסמינר. השתתפות בסמינר מוכה ב-4 נ"ז, ואילו העבודה הסמינריונית משוקלת בשיקולול הסופי לתואר כ-4 נ"ז נוספים ונפרדים מאלו של ציון הסמינר (4 נ"ז) אלו אינם נמנים בתוך מכסת 120 הנ"ז הנדרשים להשלמת התואר, ראו בפרק "ידיעות לתלמידי התואר הראשון".

³ על תלמידים שחוגם השני בפקולטה אחרת להגיע למזכירות החוג לייעוץ בנדון. מידע בנוגע לקורסי "אבני פינה" ראו בפרק "ידיעות לתלמידי התואר הראשון".

⁴ פטורים מקורס זה לתלמידים אשר: א. השיגו ציון 140 ומעלה בחלק המילולי במבחן הפסיכומטרי; ב. לומדים את הקורס באחד החוגים המפורטים בפרק "ידיעות לתלמידי התואר הראשון".

מבוא לארכאולוגיה של א"י והמזרח הקדום (ב) :
 תקופת הברזל
 מבוא לארכאולוגיה יוונית
 מבוא לארכאולוגיה רומית
 מבוא לארכאולוגיה אסלאמית בארץ-ישראל
 חפירה לימודית (בסוף שנה א)

3	נ"ז
3	נ"ז
3	נ"ז
2	נ"ז
2	נ"ז
24	נ"ז

חפירה לימודית

בסוף השנה הראשונה ישתתפו התלמידים בחפירה לימודית בקיץ או בסתיו, במשך שלושה שבועות. החפירה מהווה קורס מרוכז בשדה בהיקף של 2 נ"ז, והיא חובה לתלמידי המסלול לארכאולוגיה.

שנים א-ב

קורס מתוך קורסי המבוא למזרח הקרוב הקדום (חובת בחירה)* 2	נ"ז
שיטות ממדעי הטבע בארכאולוגיה	2

* קורסי מבוא להיסטוריה ולאמנות של המזרח הקרוב הקדום ניתנים במסגרת התכניות באשורולוגיה ובאגיפטולוגיה, ומסומנים בשנתון כקורסי חובת בחירה. יש ללמוד קורס אחד מתוכם במהלך שנים א-ב. תשומת לב שהקורסים ניתנים לסירוגין – שנה באשורולוגיה ושנה באגיפטולוגיה.

שנה ב

חברות מורכבות	2	נ"ז
מבוא לארכאולוגיה של א"י והמזרח הקדום (ג) :		
התקופות הנאוליתית והכלקוליתית	2	נ"ז
מבוא לארכאולוגיה ביזנטית	2	נ"ז
מבוא לארכאולוגיה מרתבית	2	נ"ז
סה"כ	12	נ"ז

סה"כ לימודי החובה המשותפים : 36 נ"ז

שנים ב-ג ובחירת מדורים

בתום שנה א' יחליטו התלמידים על התמחות **במדור ראשי** (לימודים בהיקף 18 נ"ז) ו**במדור משני** (8 נ"ז) לפי בחירתם. המדורים הפרהיסטורי, המקראי והקלאסי יכולים להילמד הן כמדור ראשי והן כמדור משני, ואילו המדור למזרח הקרוב הקדום (כאשר נלמד במסגרת החוג לארכאולוגיה) וההתמחות בארכאולוגיה אסלאמית כמדור משני בלבד (להלן). בנוסף, על התלמידים ללמוד קורס על-מדורי אחד בהיקף 2 נ"ז מתוך היצע הקורסים העל-מדוריים, למעט כאשר המדור המשני הוא ארכאולוגיה אסלאמית או המזרח הקרוב הקדום (ראו להלן).

במהלך שנים ב-ג, על כל תלמיד לקחת **קורס עיוני בהיקף מינימלי של 2 נ"ז בשפה האנגלית** מתוך היצע קורסי הבחירה בחוג (ראו פרטים בפרק הדן ב"ידיעות לתלמידי תואר ראשון").

לימודים במדור ראשי

המדור הפרהיסטורי

לימודי חובה

שנה ב	כלי צור (א) + כלי צור (ב)	4	נ"ז
	הרביעון : פליאולית תחתון ותיכון	2	נ"ז
	הרביעון : פליאולית עליון ואפיפליאולית	2	נ"ז
שנה ג	פרקים בפרהיסטוריה (סמינריון)	4	נ"ז
	+ עבודה סמינריונית	ללא	נ"ז
	מבוא לארכאוזואולוגיה (קורס על מדורי)	2	נ"ז

לימודי בחירה

שנים ב-ג

קורסים במדור הפרהיסטורי	6	נ"ז
(לא כולל מבוא לארכאוזואולוגיה)	18	נ"ז

המדור המקראי

לימודי חובה

שנה ב	קרמיקה קדומה (א) + (ב)	4	נ"ז
שנים ב-ג	מבוא לאפיגרפיה עברית	2	נ"ז
שנה ג	פרקים בארכ' מקראית (סמינריון)	4	נ"ז
	+ עבודה סמינריונית	ללא	נ"ז

לימודי בחירה

שנים ב-ג

קורסים במדור המקראי	8	נ"ז
	18	נ"ז

* בין קורסי הבחירה במדור יש ללמוד לפחות קורס אחד העוסק בארכאולוגיה של ארץ שכנה (מצרים, ירדן, סוריה, אנטוליה, קפריסין, העולם האגאי). קורסים אלו מסומנים בשנתון בהערה מתאימה, וכל שנה ניתן לפחות קורס אחד העונה להגדרה זו.
 ** מומלץ ללמוד בין קורסי הבחירה לפחות קורס אחד בהיקף של 2 נ"ז מבין קורסי המבואות של שנה א' בחוג למקרא, העוסקים בטקסט המקראי (מבוא, תרגיל, או ניתוח ספר מספרי המקרא).

המדור הקלאסי

לימודי חובה

שנה ב	מבוא לארכאולוגיה של איי בתק'	
שנים ב-ג	ההלניסטית-רומית-ביזנטית	4 נ"ז
	כלי חרס (חובת בחירה מתוך שני קורסים)	2 נ"ז
שנה ג	אדריכלות ואמנות יהודית	2 נ"ז
	פרקים בארכאולוגיה קלאסית (סמינריון)	4 נ"ז
	+עבודה סמינריונית	ללא נ"ז
לימודי בחירה		
שנים ב-ג	קורסים במדור הקלאסי	6 נ"ז
		18 נ"ז

לימודים במדור משני

המדור הפרהיסטורי

שנים ב-ג	קורסים מתוך קורסי החובה	
	והבחירה של המדור הפרהיסטורי	8 נ"ז

המדור המקראי

שנים ב-ג	קורסים מתוך קורסי החובה	
	והבחירה של המדור המקראי	8 נ"ז

המדור הקלאסי

שנה ב	מבוא לארכאולוגיה של איי בתק'	
שנים ב-ג	ההלניסטית-רומית-ביזנטית	4 נ"ז
	אדריכלות ואמנות יהודית	2 נ"ז
	חובת בחירה מבין קורסי המיומנויות של המדור	
	(נומיסמטיקה, אפיגרפיה או כלי חרס)	2 נ"ז
		8 נ"ז

ארכאולוגיה אסלאמית כמדור משני

לימודי חובה

שנה ב	מבוא לארכאולוגיה של ארצות האסלאם	2 נ"ז
שנים ב-ג	קרמיקה או זכוכית אסלאמית	2 נ"ז
שנה ג	פרקים בארכאולוגיה אסלאמית (סמינריון)	4 נ"ז
	+עבודה סמינריונית*	ללא נ"ז

לימודי בחירה

שנים ב-ג		2 נ"ז
		10 נ"ז

* תלמידים הבוחרים ארכאולוגיה אסלאמית כמדור משני יכולים לבחור לכתוב את העבודה הסמינריונית במדור זה במקום במדור הראשי.

לימודי המזרח הקרוב הקדום כמדור משני

לימודי חובה	התמחות באשורולוגיה או באגיפטולוגיה	
שנה ב	אכדית למתחילים או קורסי מצרית	8 נ"ז

לימודי בחירה

שנה ב-ג	קורס מתוך המדור	2 נ"ז
		10 נ"ז

* תלמידים המעוניינים להרחיב את לימודיהם באגיפטולוגיה, יכולים לעשות זאת במסגרת של חטיבה (20-24 נ"ז) בתכנית הרב-תחומית במדעי הרוח, כאשר תכנית זו מהווה את החוג השני שלהם. פרטים נוספים ניתן למצוא בשנתון תחת התכנית הרב תחומית.

קורסי בחירה על-מדוריים

שנים ב-ג	יש ללמוד קורס אחד המוגדר כקורס על-מדורי	2 נ"ז
----------	---	-------

* תלמידי המדור הפרהיסטורי מחויבים לקחת את הקורס מבוא לארכאולוגיה.
** ניתן לקחת קורסים על-מדוריים גם במסגרת הבחירה במדור הראשי ובמדור המשני.

השתתפות בשיעורים

על התלמידים להיות נוכחים בכל השיעורים, ההדרכות, התרגילים והסמינריונים. היעדרות תותר רק מסיבה מוצדקת כגון מילואים, מחלה וכד'.

סיוורים

במרבית קורסי החובה יש **חובת השתתפות בסיורים לימודיים**. הסיוורים הם חלק בלתי נפרד מהקורסים. פירוט שמות הסיוורים הנדרשים בכל קורס מופיע בסילבוס כהערה תחת מסגרת הקורס. תלמידים שמוסיבה מוצדקת לא השתתפו בסיוור (באישור המרצה) יידרשו להשלים את הסיוור בשנה העוקבת, ורק אז יוכלו לקבל ציון סופי בקורס. אי-השלמה כנדרש תחייב את התלמידים לחזור על הקורס.

תנאי המעבר משנה א לשנה ב⁵

1. השגת ציון 60 לפחות בכל אחד מקורסי שנה א.
2. השתתפות פעילה בסיורים.
3. השתתפות פעילה, הגשת מטלה וקבלת ציון בחפירה הלימודית.
4. על התלמידים להשתתף בכל ההדרכות הניתנות במסגרת קורסי המבוא ולהגיש במסגרתן עבודות כנדרש. הציון בהדרכות נכלל בציון הסופי של הקורס. על מנת לקבל ציון בקורס, יש לעבור בציון מינימלי של 60 הן את הבחינה והן את חובות ההדרכה.

תנאי המעבר משנה ב לשנה ג

השגת ציון 60 לפחות בכל אחד מקורסי החובה של שנה ב.

עבודה סמינריונית

נדרשת כתיבת עבודה סמינריונית תחת מדור ההתמחות **הראשי**, במסגרת אחד מהקורסים "פרקים בארכאולוגיה פרהיסטורית/מקראית/קלאסית" או במסגרת ההתמחות המשנית בארכאולוגיה אסלאמית.

זכאות לתעודת חופר

תעודת חופר הינה אסמכתא מקצועית להשלמה של לימודי מיומנויות ארכיאולוגיות, ומהווה מצד רשות העתיקות תנאי להשתלבות בעבודת שדה; אין מדובר בתעודה מקצועית או אקדמית, אלא באישור מטעם ראש המכון על עמידה בתנאי הזכאות. על מנת להיות זכאי לתעודת חופר במסגרת לימודי התואר הראשון, חייב התלמיד לקבל אישור מהחוג על כך שהשתתף בחפירות בהיקף של 15 ימים **בנוסף על** החפירה הלימודית (להלן), וכי למד במשך התואר שיעורי מיומנויות בהיקף מינימלי של 20 נ"ז, על פי הפירוט הבא. יצויין כי השלמת היקף הלימודים הנדרש לזכאות לתעודת חופר עשויה לחייב את התלמידים לקחת קורסים מעבר למכסה הנדרשת להשלמת תואר ראשון. ניתן להשלים את הזכאות לתעודת חופר גם במהלך התואר השני, כאשר גם כאן תיידרש השלמה מעבר למכסת הלימודים לתואר.

תכנית שיעורי המיומנויות לזכאות לתעודת חופר:

לימודי חובה

שנה א	
מבוא כללי לארכאולוגיה	2 נ"ז
חפירה לימודית	2 נ"ז
שנה ב	
מיומנויות מעשיות לבוגר – קורס ייעודי חובה לתעודת חופר	2 נ"ז
שיטות ממדעי הטבע בארכאולוגיה (שנים א-ב)	2 נ"ז
מבוא לארכאולוגיה מרחבית	2 נ"ז
סה"כ	10 נ"ז

לימודי בחירה

בשנים ב-ג יש ללמוד קורסי מיומנויות נוספים מתוך הרשימה הבאה, בהיקף מינימלי של 10 נ"ז (ובהתאם לבחירה במדור ראשי ובמדור משני); חלק מן הקורסים לא ניתנים כל שנה

כלי צור (חלק א')	2 נ"ז
כלי צור (חלק ב')	2 נ"ז
קרמיקה קדומה (חלק א')	2 נ"ז
קרמיקה קדומה (חלק ב')	2 נ"ז
כלי חרס הלניסטיים ורומיים קדומים	2 נ"ז
כלי חרס רומיים-ביזנטיים	2 נ"ז
כלי חרס מהתקופה המוסלמית	2 נ"ז
מבוא לאפיגרפיה שמית צפונית-מערבית	2 נ"ז
אפיגרפיה יהודית בתקופת בית שני, המשנה והתלמוד	2 נ"ז

⁵ תנאי המעבר לתלמידים שאינם ממשיכים בחוג לארכאולוגיה והמזרח הקרוב הקדום - סעיף 1 בלבד.

מבוא לנומיסמטיקה	2	ני"ז
הממד הנוסף: ארכאולוגיה ממוחשבת ותלת-ממדית	2	ני"ז
מבוא לארכאומטלורגיה	2	ני"ז
מבוא לארכאוזואולוגיה	2	ני"ז
מחנה מחקר בפרהיסטוריה	2	ני"ז

עבור תלמידים המבקשים להשלים זכאות לתעודת חופר במהלך התואר השני, ניתן לבחור גם מבין הקורסים הבאים (תלמידי שנה ג יוכלו ללמוד קורסים אלו באישור המרצה); מרבית הקורסים לא ניתנים כל שנה. מעת לעת ייתכנו קורסים אחרים שיוכרו כקורסי מיומנויות

מעבדות למתחילים	2	ני"ז
מעבדות למתקדמים	2	ני"ז
אנתרופולוגיה פיסית: הכרת השלד	2	ני"ז
ארכאולוגיה ניסויית	2	ני"ז
יישומי ממי"ג לארכאולוגיה	2	ני"ז
סדנת סיתות צור	2	ני"ז
סדנא טכנולוגית	2	ני"ז
סקר מתקדם וניתוח מרחבי	2	ני"ז
מטבעות ערים	2	ני"ז
מבעד למראה: סיפור תעשיית הזכוכית העתיקה	2	ני"ז
העיטור האדריכלי הקלאסי	2	ני"ז
ניתוח דו"חות חפירה	2	ני"ז
ניתוח סטרטיגרפי	2	ני"ז

השתלמות מעשית לבוגר (מעבר לחפירה הלימודית)

- השלמת הזכאות לתעודת חופר מחייבת השתתפות בחפירה מעבר לחפירה הלימודית בהיקף של 15 ימי חפירה (שלושה שבועות) במצטבר.
- ניתן להשתלם בכל אחת מחפירות המכון פרט לזו בה התבצעה החפירה הלימודית, בהיקף מינימלי של 5 ימים לכל חפירה, ובאופן כזה שבמהלך התואר יתנסה התלמיד בחפירה במסגרת כל אחד משלושת המדורים (פרהיסטוריה, מקראית, קלאסית/אסלאמית). לדוגמא, תלמיד שהשתתף בחפירה לימודית באתר קלאסי, יכול להשתתף בחפירה פרהיסטורית בהיקף של 10 ימי חפירה ובחפירה מקראית בהיקף של 5 ימי חפירה.
- ניתן להשתלם בחפירות אקדמיות של מכונים לארכאולוגיה באוניברסיטאות אחרות או בחפירות של רשות העתיקות, בכפוף לאישור המורה האחראי על הזכאות לתעודת חופר מטעם המכון (להלן).
- השתתפות התלמיד בחפירות אלו לא תזוכה בני"ז, ולא תכלול מטלות פורמליות לביצוע פרט להשתתפות פעילה ומשמעותית.
- האחראי מטעם הסגל על תעודת החופר יבצע פגישות הסבר שנתיות לתלמידים בסוף שנה א' או בתחילת שנה ב', יסייע לסטודנטים למצוא חפירות להשתלם בהן, ויוודא השתתפות פעילה ומשמעותית בחפירות אלו בצוותא עם מנהלי החפירות.

סדר הלימודים לתואר ראשון בארכאולוגיה עיונית

התכנית מורכבת משיעורי חובת בחירה בחוג לארכאולוגיה ולימודי המזרח הקרוב הקדום, כדלקמן:

א. קורסים מתוך קורסי חובה לשנים א-ג	18	ני"ז
ב. בחירה מתוך היצע הקורסים בחוג (קורסי חובה או בחירה)	22	ני"ז
ג. סמינר במדור בו מתמחה התלמיד (דרישה מוקדמת: 12 ני"ז במדור של הסמינר, כולל מבאות)	4	ני"ז
+ הגשת עבודה סמינריונית	ללא	ני"ז
ד. קורסי בחירה נוספים בחוג או מחוצה לו	12	ני"ז
סה"כ	56	ני"ז

תכנית הלימודים תיקבע לכל תלמיד בתיאום עם יועץ החוג לתואר ראשון.

הערות:

1. ניתן להשתתף בחפירה הלימודית, אך זאת לא חובה.
2. המסלול אינו מאפשר קבלת תעודת חופר.
3. המעוניינים להמשיך לתואר שני יצטרכו להשלים את קורסי החובה ושיעורי המיומנות הנדרשים במסלול לארכאולוגיה לפני תחילת התואר השני.

המזרח הקרוב הקדום, לשונותיו ותרבויותיו

המדור ללימודי המזרח הקרוב הקדום, לשונותיו ותרבויותיו מציע תכניות לימודים באשורולוגיה לתואר ראשון ולתור שני. במסגרת תכנית לימודים זו ניתן גם לשלב קורסים באגיפטולוגיה, בתיאום עם יועץ המדור למזרח הקרוב הקדום.

אשורולוגיה

מטרת הלימודים

ההוראה באשורולוגיה מקנה לתלמידים את ידיעת השפות בכתב-היתדות, בעיקר **אכדית ושומרית**, וכן את ידיעת ההיסטוריה והתרבות של עמי המזרח הקדמון, נושאי מסורת כתב-היתדות למן ראשית הערים השומריות ועד שקיעתה של תרבות כתב-היתדות בסוף האלף הראשון לפני הספירה.

מבנה הלימודים

הלימודים לתואר הראשון בחוג נלמדים במסגרת **תכנית לימודים עצמאית** החל משנה א', או במסגרת **מדור משני** בהיקף 10 נ"ז (לימודי אכדית וקורס נוסף שמציע המדור) לתלמידי ארכאולוגיה שלומדים באחד מהמדורים האחרים בחוג כמדור ראשי. פרטים נוספים על מסלולי הלימודים ראו בפרק "ידיעות לתלמידי התואר הראשון".

תכנית הלימודים כוללת קורסי הרצאות עיוניים על ההיסטוריה, הדת והתרבות של מסופוטמיה הקדומה, וקורסי שפה של הלשון האכדית והלשון השומרית. להשלמת רמת הידע באשורולוגיה, על כל התלמידים ללמוד גם **12 נ"ז** קורסים בתחומים קרובים במסגרת "**אשכולות**" מחוגים אחרים (לדוגמה "**אשכול**" מקרא + היסטוריה של ע"י ויהדות זמננו, "**אשכול**" היסטוריה, "**אשכול**" שפות או "**אשכול**" בתחום דתות; ניתן ללמוד 8–10 נ"ז מ"**אשכול**" ראשי ו- 2–4 נ"ז מאשכולות אחרים), בתיאום עם יועץ המדור.

סדר הלימודים לתואר הראשון

חובה פקולטתית:		
קורס מיומנויות הקריאה והכתיבה ⁶	2	נ"ז
לימודי חובה		
שנים א-ג		
לימודי "אשכולות" מחוגים אחרים	12	נ"ז
מבוא לארכאולוגיה של א"י והמזרח הקדום בתקופת הברונזה	3	נ"ז
מבוא לארכאולוגיה של א"י והמזרח הקדום בתקופת הברזל	3	נ"ז
או		
מבוא לארכאולוגיה של א"י והמזרח הקדום בתקופת הברזל	3	נ"ז
מבוא לארכאולוגיה יוונית + הדרכה	3	נ"ז
שנה א		
אכדית למתחילים	8	נ"ז
קורסים עיוניים באשורולוגיה	6	נ"ז
שנה ב		
קורסים עיוניים באשורולוגיה	6	נ"ז
שומרית למתחילים	4	נ"ז
אכדית למתקדמים א	2	נ"ז
קורס מתקדם באכדית	2	נ"ז
שנה ג		
קורסים עיוניים באשורולוגיה	6	נ"ז
שומרית למתקדמים	2	נ"ז
קורסים מתקדמים באכדית ושומרית	4	נ"ז
בחינה אינטגרטיבית	4	נ"ז
עבודה סמינריונית אחת ⁷	ללא	נ"ז
+ קורסים מתכנית "אבני פינה" ⁸	4	נ"ז
סה"כ	68	נ"ז

⁶ פטורים מקורס זה תלמידים אשר: א. השיגו ציון 140 ומעלה בחלק המילולי במבחן הפסיכומטרי; ב. לומדים את הקורס באחד החוגים המפורטים לעיל, ראו בפרק "ידיעות לתלמידי התואר הראשון".
⁷ עבודה בכתב יש להגיש בקורסים השייכים לתת-מדור אשורולוגיה בלבד. העבודה הסמינריונית אינה מזכה בני"ז, אך ציון העבודה ייחשב בשקלול הסופי לתואר כ-4 נ"ז.
⁸ תלמידים שחוגם השני בפקולטה אחרת יפנו למזכירות החוג לייעוץ בנדון. מידע על קורסי "אבני פינה" ראו ב"ידיעות לתלמידי התואר הראשון".

תנאי מעבר

משנה א' לשנה ב' - ציון 60 לפחות בקורס אכדית למתחילים, וממוצע ציונים 60 לפחות בכל הקורסים הנלמדים בשנה א'.

משנה ב' לשנה ג' - ממוצע ציונים 60 לפחות בכל הקורסים הנלמדים בשנה ב'.

עבודות בכתב ובחינות

1. הגשת עבודה סמינריונית אחת בשנה ב' או בשנה ג' בקורסים טקסטואליים ממדור אשורולוגיה בלבד.
2. בנוסף לשאר החובות, תתקיים בחינה אינטגרטיבית (4 נ"ז) שתכלול גם טקסטים וספרות מקצועית שנלמדו במהלך לימודי הב"א, וכן טקסטים חדשים (unseen). הבחינה תיערך בכתב וניתן לפצלה.

מסגרת לימודי מדור משני

תלמידי החוג לארכאולוגיה עם התמחות ראשית במדור ארכאולוגיה מקראית, קלאסית או פרהיסטוריה, יוכלו לבחור באשורולוגיה או אגיפטולוגיה כהתמחות משנית בהיקף של 10 נ"ז בשנים ב' ו-ג'.

לימודי חובה במדור - התמחות באשורולוגיה או אגיפטולוגיה

נ"ז	8	שנה ב - אכדית למתחילים או קורסי מצרית
נ"ז	2	שנים ב-ג - קורסים נבחרים מתוך המדור
נ"ז	10	סה"כ